

Sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus eläkkeissä

Janne Pelkonen
Yhteiskuntavaikuttamisen päällikkö
Twitter: [@Jiipelkonen](https://twitter.com/Jiipelkonen)

Mitä oikeudenmukaisuudella tarkoitetaan?

- Burke: **Yhteiskuntasopimus on ylipäänsä jatkuva** ja koskee myös menneitä ja tulevaisuuden sukupolvia.
- Voidaan arvioida useilla eri tavoilla.
- Esim. **Musgraven sääntö**: Työssäkävien ja eläkeläisten tulosuhde pysyisi vakiona?
- Onko kaikkien ikäluokkien täydellinen tasa-arvo mahdollista, **jos halutaan jakaa riskejä** kollektiivisella vakuutuksella?
 - Ulkoiset tekijät: talous, väestö, sijoitustuotot jne.
- Entä ikäluokkien sisäinen tulonjako?
- Pitäisikö eläkkeiden lisäksi tarkastella myös muita:
 - **maksuja/veroja**
 - **tulosiirtoja ja**
 - **palveluita ajassa?**

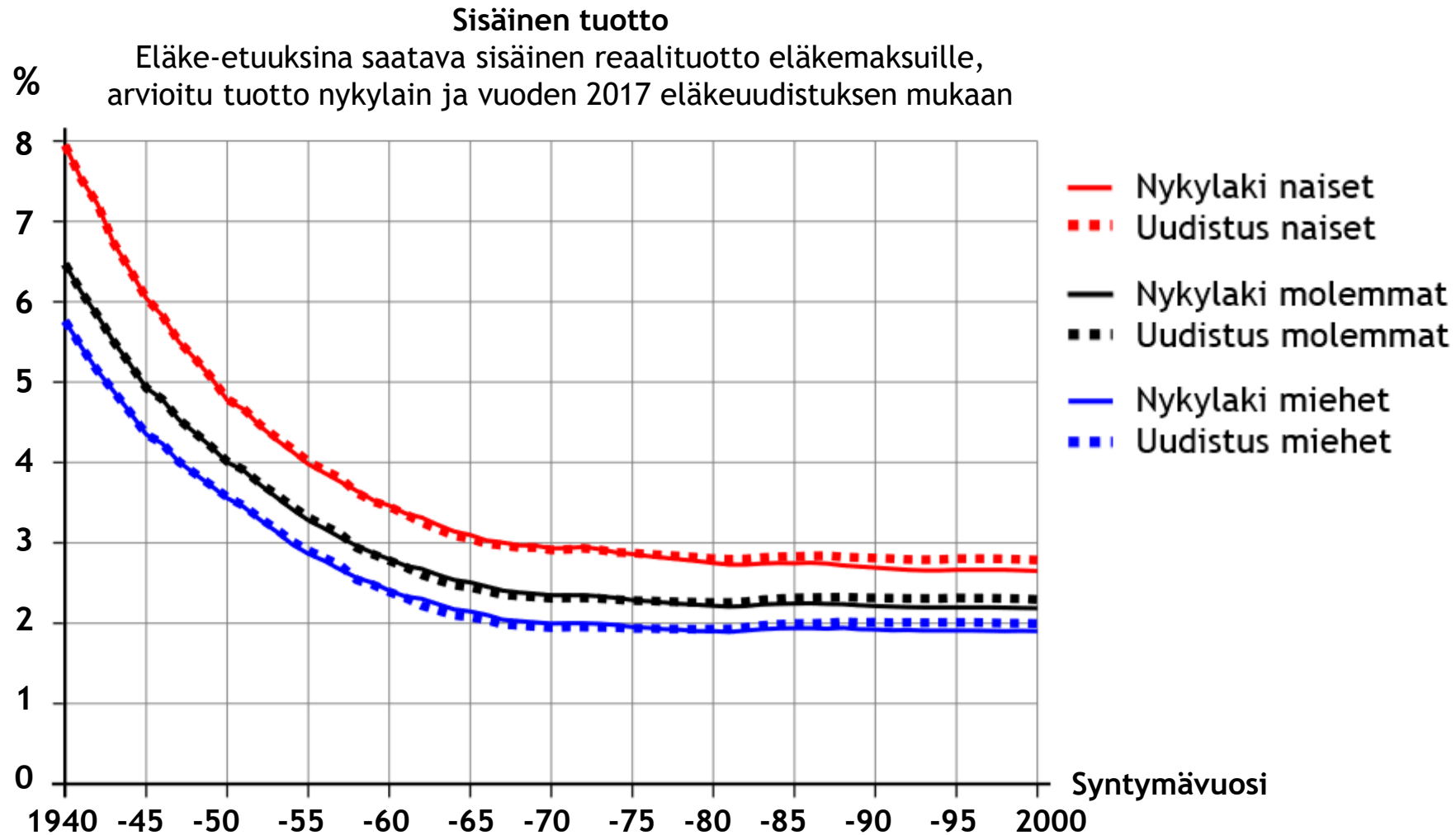
Kuka pitää meistä huolta vanhana?

Eläkkeiden rahoitus vaikuttaa tulonsiirtoihin ikäluokkien välillä

- **Eläkkeet voidaan rahoittaa**
 - Jakojärjestelmällä
 - Rahastoivalla järjestelmällä
 - **Osittain rahastoivalla järjestelmällä → Suomi**
- **Eläke-etuus voi määräytyä**
 - **Etuusperusteisesti (DB) → Suomi**
 - Maksuperusteisesti (DC)
 - **Erilaisia välimuotoja esim. SWE, NL**

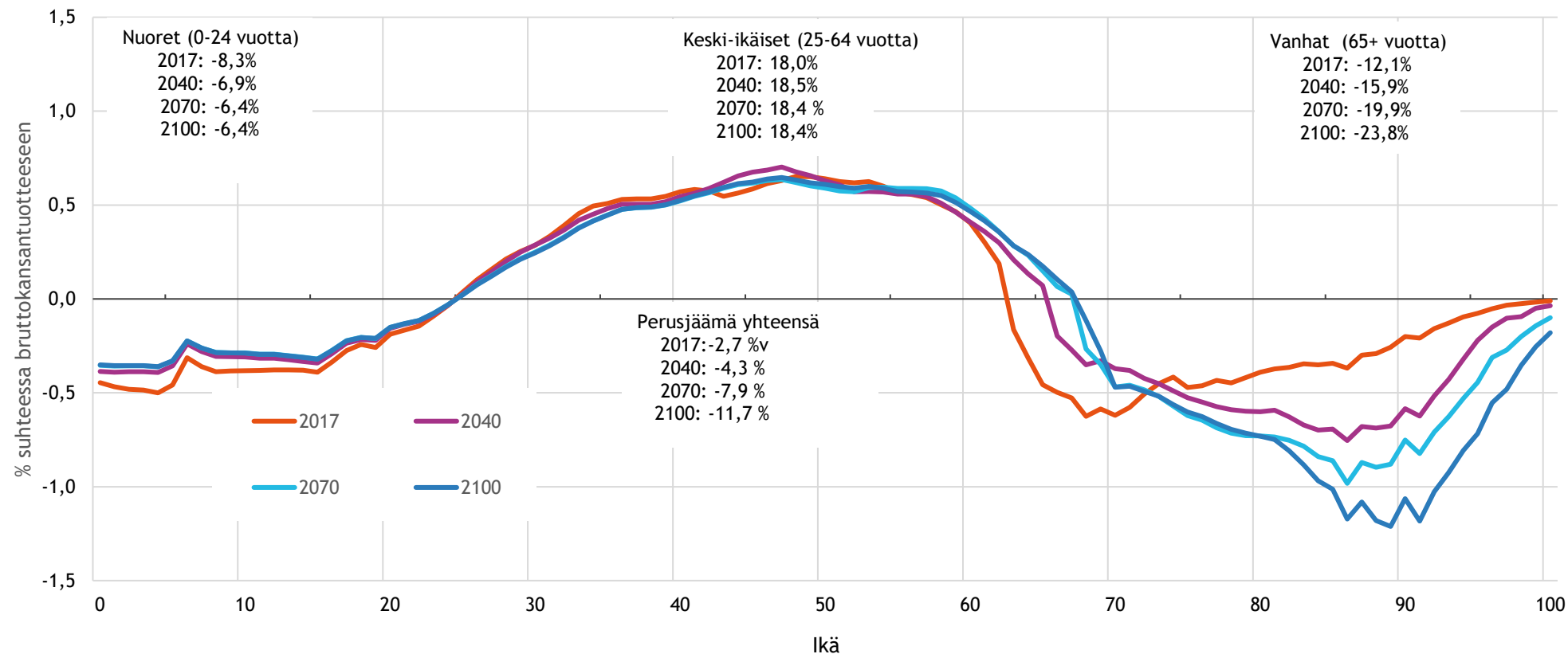
Työeläkkeen sisäinen tuotto on positiivinen, kaikissa ikäluokissa, mutta...

Sisäinen tuotto kuvaa laskennallista työeläkemaksulle saatavaa reaalityttöä.

**Jokainen on eri
elämänvaiheissa
yhteiskunnan saama-
ja maksupuoella**

Väestön ikääntyminen muuttaa ”sukupolvitilinpidon” painotuksia

Työeläketurva on iso osa yhteiskuntasopimusta

- Sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus **ei ole ainoa ulottuvuus** järjestelmän oikeudenmukaisuuden arvioinnissa.
- Maailmalta löytyy esimerkkejä ikäluokkien välisen **riskienjaon muutoksista** eläkkeissä.
- **Työeläkkeen omaisuudensuoja** on olennainen osa turvaa.
- Nykynuoret tarvitsevat **pidemmät työurat** saadakseen nykyeläkeläisten tasoiset etuudet.
- Väestömuutos vaikuttaa eniten **hoivamenojen** kasvuun pitkällä aikavälillä.

Kiitos!

Janne Pelkonen
janne.pelkonen@tela.fi